

POSUDEK

vedoucí na diplomovou práci

Jméno a příjmení: Jindřich Černý

Téma práce: Architektura učebny

Autor, Jindřich Černý, se ve své diplomové práci rozhodl zaměřit na otázku učebních prostor a jejich využívání v rámci školní výuky. Je třeba zdůraznit, že se jedná o mezivědní téma, jemuž byla věnována doposud mizivá pozornost jak v případě teoretických, tak i výzkumně zaměřených studií. Nízký zájem o danou problematiku je zřejmý i na úrovni státních institucí, jak také vyplývá z obsahů příslušné oficiální dokumentace (např. z relevantních vyhlášek, směrnic apod.). Autor tedy vstupuje svou prací do relativně neznámého tematického prostoru, který se snaží zmapovat na základě dostupných informačních zdrojů i vlastního realizovaného výzkumu.

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a empirickou. V teoretickém oddíle autor v rozsahu čtyř hlavních kapitol podává nejprve výklad relevantní terminologie a technologicky orientovaných teorií vzdělávání. V kapitole *Ergonomie vzdělávání* se zabývá otázkou organizace vzdělávacích prostor, druhy učebních pomůcek a rozmanitostí přístupu alternativně pojatých výukových systémů. Další část práce je zaměřena na problematiku třídního a školního klimatu ve vztahu k prostředí učebny a školy. Poslední kapitola zahrnuje popis *Akčního plánu Škola 21*, který detailně rozpracovává dosavadní proces implementace informačních a komunikačních technologií do českých škol.

Výzkumnou část tvoří kvantitativně koncipovaný výzkum, v němž autor sledoval, jakým způsobem hodnotí současní studenti středních škol a učilišť (N=130) svou navštěvovanou školu, školní prostory, jejich údržbu a také prostor učebny, v níž sídlí jejich třída. Autor stanovil dvě hlavní a dvě rozvíjející hypotézy, pro jejichž verifikaci sestavil dotazník uzavřených otázek, které respondentům nabízely i možnost volného písemného vyjádření. Výsledky vyhodnotil kombinací několika statistických metod. Za účelem porovnání (a) rozdílů mezi studenty středních škol a učilišť a (b) mezipohlavních rozdílů na úrovni jednotlivých položek využil jednocestnou analýzu variance (ANOVA) a provedl také jejich korelační analýzu. Na jejím základě posléze uskutečnil také faktorovou analýzu (EFA). S využitím faktorových skóre následně realizoval dvoucestnou analýzu variance, v níž sledoval obě zkmané proměnné: pohlaví, typ školy a jejich vzájemnou interakci. Součástí diskuse výzkumných nálezů je také stručný souhrn otevřených doplňujících výpovědí. Závěr je prezentací nejvýznamnějších získaných poznatků. Mimo to obsahuje také některé další podněty, jež se autorovi v návaznosti na provedený výzkum vnořují.

Předložená diplomová práce je strukturována vhodně. Jedná se o problematiku dosud takřka nezkoumanou a ani volba koncepce v tomto případě nebyla triviální záležitostí. Autorova zvolená varianta je adekvátní a řazení kapitol je provedeno logickým způsobem. Autor vychází z dostatečného množství české i zahraniční odborné literatury a ve svém textu prostudované poznatky poměrně výstižně systematizuje. Ke zpracování zvoleného tématu přistupuje tvořivě a s přiměřeným odstupem. Text je psán čtivě a má dobrou jazykovou úroveň. Při analýze výzkumných dat autor prokazuje porozumění zvoleným statistickým metodám, získané výsledky také odpovídajícím způsobem interpretuje. Tvořivým způsobem a zároveň s ohledem na hodnoty mladé populace, na niž se výzkum zaměřoval, také přistupuje ke konstrukci dotazníku.

V teoretické části vedoucí oceňuje také zakomponování otázky požadavků na učební prostory v závislosti na proměnách potřeb žáků vzhledem k jejich věku. Obsah práce by na druhé straně ještě obohatilo určité doplnění některých spíše popisně koncipovaných kapitol o závěrečný souhrn, jenž by konkrétnějším způsobem analyzoval přínos a limity sledovaných architektonických prvků či učebních pomůcek. Jedná se například o souhrnné zamyšlení nad způsobem využívání učebních prostor a pomůcek v alternativním školství, případně i o eventuální implementaci některých těchto prvků do tradičního školství. Podobně by též mohla být práce doplněna o náměty týkající se architektonických prvků, designu či technického vybavení jako určitého vodítka při zřizování nových učeben.

Předložená diplomová práce splňuje jak ve své teoretické, tak i ve výzkumné části předepsané požadavky. Vzhledem k výše uvedeným drobným nedostatkům ji vedoucí navrhuje ohodnotit známkou:

„velmi dobře“.

Doc. Pavlína Janošová, Ph.D.